

»Jesil direkte ilidse«, a zöld-
oszlopos fürdő (mint a török-
kök nevezték) egy darab kelet
és romantika újjáépülő fővá-
rosunk szívében.

Az üres fürdő

— Öt óraker kell a Rudasba menni, attól elmúlik a köhögésed! — mondta a nemrég elhunyt éjszakai szakértő, **Egyed Zoltán Hunyady Sándornak**. Szegény Sándorka arca egészen kipirosodott a krakogástól-köhögéstől s így felelt:

— Nekem mondd? Többet voltam ott, mint ahányszor te reggeliztél.

Persze, az öreg **Bródy Sándor** (mint **Relle Pál** kollégám írja visszaemlékezéseiben lapunk tárcájában) ott lakott s a gyerekek minden reggel megjelentek a fürdőben.

Hunyadyval, Egyeddel voltam **utóljára** a Rudasban.

Az ismeretlen város

Írja **Kristóf Károly**

RUDAS

»Néhány meleg fürdőnk benne található.
Minden sorsból valók ezekben

(mulatnak...)

(Szavadányi:
Egy falusi nőtársas budai utazása.)

Ez az első témám, amelytől félek, hiszen a magyar toll legkiválóbb emberei írtak már róla. Dehogyan merészelnék versenyre kelni velük. **Bródy Sándor**, **Krudy Gyula**, **Márai Sándor** annyi színes, csodálatos históriát mesélt a forrásokról, hogy a régebbiekről ne is szólnak...

Erre gondoltam a bérautóban, amely reggel átszaladt velem Budára, a Rudasba, ahol sokszáz esztendővel ezelőtt köpeős, mohamedán pársák áztatták pocakjukat, élükön **Szokoli Musztafával**... S mintha reinkarnálna a régi, testes világ, ugyanilyen török külsejű pasa igyekszik befelé előttem, lomha járással: a **páter**, akinek persze nincs szakála, noha ilyen hajnali órában erősen borostás az álla. Bizonyára jól megmaszírozzák, dögönyözik, mielőtt elkezdi napi politikai programját. (Külön töltözje van, protekciós; a többi vendég vetkőzésekrenyben helyezi el a holmiját.)

A strand őse

Ma már mindenki jár strandra, férfiak, nők egyaránt. De a Rudasban, régen, ezelőtt nyolcvan évvel is **együtt fürödtek a férfiak és nők**. Néhányan bizony úgy, ahogy az Isten megteremtette őket. Ez volt a pesti strand őse, persze napfény nélkül, félhomályban, csak a boltíves csarnok kupolája tetején levő színes üvegablakoskákön át derengett némi fény. (Az ostrom alatt tönkrementek az üvegek, nemrégiben csináltatták meg a fürdő barátai. Ott gyűjtötték össze a pénzt a vízben.)

Babona

Sok babona és sok igazság termelt legendákat a Rudas körül. Mesélték az öregek, ha **valaki negyvenszer mosakodik meg a vízében, teljesül minden vágya**. Esztergomban, a primási lapidarium ma is őrzi azt az oltárkövet, amelyet **Commodus Orpitanus** római polgár állított fel a budai hőforrások iránt érzett hála jeleül. Kétezer évvel ezelőtt a Rudas és a szomszédos vizek adtak komfortot **Mátyás király** palotájának. Kényelmes fürdőben mosakodhatott **Beatrix** s nem kellett a fűtésért, meleg vízért a házbéren felül is fizetni. (Nem romlott el a vezeték télvíz idején, mint manapság...) Igen, ez a Rudas ma is megvan s ha az ember bemerül a rádiumos vízbe, megcsodálhatja az egykori muzulmán építészeti remekművét.

évekkel ezelőtt s megcsináltuk a »szertartást«. A szertartás másfél óráig tartott. 1. Ötvenfokos szárazgőz. 2. Hatvan-kétfokos szárazgőz. 3. Hetvenfokos szárazgőz **hidegvizes törülközővel**. 4. Tus. 5. Nedves, kamillaillatú gőz. 6. Masszázs. 7. Középső nagy »bazen«, a fiatalító fürdő. 8. Az első sarokfürdő. 9. A második sarokfürdő. A harmadik sarokon levő medencét kihagyni. 10. Hideg víz. **Ez a szertartás**: legalább is az említett urak szerint. Utána lefeküdtünk aludni, majd bementünk a városba, a dolgunk után.

Öt óraker? Ma fél hétkor a szemembe nevettek az alkalmazottak. Még korán volt. A mai emberek későbbben kelnek.

Negyed nyolckor három fürdőzöt láttam elmélkedni az egyik medencében.

Politika a meleg vízben

Beszélgettem **Edével** a pedikűrössel, **Marcival**, a fodrászzsal (idős bácsi). Nehezen oldódik a nyelvük.

— Nem csoda, hogy elfelejtettem a régiakat, — mondja. — a sok gond miatt van az egész.

Pedig sok mindent tudnának mesélni a törzsvendégekről, a régi Rudas-rajongókról, **Wekerléről**, **Fejérváry Gézáról**, **Thaly Kálmánról**, **Márkus Józseféről**. Itt zajlottak le a hajnali politikai megbeszélések. Innen szálltak ki a politikai hírek. (Szemfüles riportereknek ma is jó hely. **Dinnyés** miniszterelnök gyakran odajár számos ismert politikussal.)

Pajtás, pajtás...

— **Kiss Ferenc volt a leghangosabb vendég** — magyarázza **Manci**. — »Pajtás, pajtás, jössze velem!«, ordította s mikor mondták neki, hogy megteltek a szekrények és kabinok, felszakította az ajtót s »pofa be« felkiáltással lefoglalta a ruhákkal telt vetkőzöt.

— De művész úr! — tiltakozott a fürdőmester, mert félt az öreg fél és egész kegyelmeinek méltatlankodásától, mire a színész ráförmedt: »**Pofa bel** Kétszer is méltóságos vagyok, hogy merészelsz művész úrnak titulálni!«

Hallatlan nyugalom, keleti tunyaság, egykedvű szemlélet jellemzi itt a fürdőzöt. El lehet merengeni a multon s gondolkodni, böleselkedni lehet a jelenen. A források szelíden esobognak, a pórusokon beárad a bágysztó, de később frissítő gyógyító valami.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:	Kristóf Károly			
Cím:	Rudas.			
Forrás:	Mag 1947 III W			
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)	
Hely	Idő	Személy	Tá	
	1947/1947	Rudas fürdő	613.47	
Helyszám			szályozás	